

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
ÚVOD	13
1. Definice daně a daňový systém	17
1.1. Definice daně	17
1.2. Daňová soustava	19
1.3. Daňová soustava a princip spravedlnosti	20
1.4. Podmínky pro fungování daňové soustavy	21
1.4.1. Hmotné předpisy	21
1.4.2. Procesní předpisy	21
1.4.3. Rozpočtové určení daní	22
1.4.4. Mezinárodní smlouvy	23
1.5. Pojem daňová kvóta	23
1.6. Daňové teorie jako východisko pro daňový systém	27
1.6.1. Daňové teorie v historickém kontextu	27
1.6.2. Daňové teorie současnosti	31
1.7. Základní funkce daní	32
1.7.1. Fiskální funkce	32
1.7.2. Alokační funkce	32
1.7.3. Redistribuční funkce	33
1.7.4. Stabilizační funkce	34
1.8. Základní zásady fungování daňového systému	34
1.8.1. Daňový systém a zásada efektivnosti	34
1.8.2. Důchodový a substituční efekt daní	36
1.8.3. Motivace k odvodu daní	36
1.8.4. Daňový systém a zásada spravedlnosti	37
1.8.5. Daňový systém a princip prospěchu	37
1.8.6. Daňový systém a princip platební schopnosti	37
1.8.7. Daňový systém a princip neutrality	38
1.8.8. Zásada pružnosti a zásada stability	38
1.8.9. Zásada právní perfektnosti	39
1.8.10. Zásada politické průhlednosti	39
1.9. Daňový systém a fiskální politika státu	39
1.10. Zdanění a jeho ekonomické důsledky ve společnosti	41
1.11. Některé daňové pojmy na závěr	44

2. Úvod do daňové optimalizace	47
2.1. Daňový únik versus optimalizace daňové povinnosti	47
2.2. Příčiny daňových úniků	50
2.3. Daňové úniky a velikost daňové zátěže	50
2.4. Daňové úniky a teorie veřejné volby	51
2.5. Daňové úniky z pohledu daňových poplatníků	53
2.6. Důvody daňových úniků a jejich dopady	54
2.7. Stínová (šedá, černá ekonomika)	54
2.8. Optimalizace daňové povinnosti	55
2.9. Daňová optimalizace a zneužití práva	56
2.9.1. Zneužití práva u daně z přidané hodnoty	57
2.9.2. Zneužití práva versus zastřený stav	62
3. Daňová optimalizace a český zákon o daních z příjmů od roku 2014	69
3.1. Nové terminologie a instituty v zákoně o daních z příjmů	69
4. Možnosti daňové optimalizace u poplatníka – fyzické osoby	73
4.1. Podmínky pro daňovou uznatelnost výdajů	74
4.2. Poplatník daně z příjmů	74
4.3. Předmět daně z příjmů fyzických osob	75
4.4. Co není předmětem daně	75
4.5. Osvobození od daně	76
4.6. Obchodní majetek	83
Příklad č. 1 – movitý majetek, který není v obchodním majetku ..	83
4.7. Sazba daně	83
4.8. Solidární zvýšení daně	84
4.9. Základ daně a daňová ztráta	84
4.10. Příjmy ze samostatné činnosti	85
4.11. Uplatnění paušálních výdajů	86
Příklad č. 2 – způsob uplatňování výdajů	86
4.11.1. Hlavní výhody stanovení výdajů paušálem	86
4.11.2. Hlavní nevýhody stanovení výdajů paušálem	88
Příklad č. 3 – Jaké paušální výdaje může uplatnit finanční poradce?	89
4.12. Daň stanovená paušální částkou	91
4.13. Ostatní příjmy	93
4.14. Výpočet příjmů spolupracujících osob	94
Příklad č. 4 – spolupracující osoba	94
4.15. Nezdánitelná část základu daně	95
Příklad č. 5 – tip na daňovou optimalizaci	96
Příklad č. 6 – rozdíl mezi disponibilními zdroji podnikatel versus zaměstnanec	97
Příklad č. 7 – bez povinnosti podávat daňové přiznání	97
Příklad č. 8 – kdy zaměstnanci neplatí daň z příjmu	97

Příklad č. 9 – sleva na dani u osoby bez pravidelných zdanitelných příjmů	100
Příklad č. 10 – pravidla pro aplikaci daňové optimalizace – automobil v obchodním majetku	100
4.16. Praktické uplatnění daňové optimalizace při stanovení základu daně z příjmu OSVČ	101
5. Možnosti daňové optimalizace u poplatníků daně z příjmu právnických osob	105
Příklad č. 11 – uplatňování nákladů, princip účetnictví vs. daňová evidence	106
5.1. Poplatníci daně z příjmů právnických osob	106
5.2. Obecná ustanovení o předmětu daně	107
5.3. Základ daně a položky snižující základ daně	108
Příklad č. 12 – alternativní výplata podílu na zisku	109
Příklad č. 13 – zaměstnanecké benefity	109
Příklad č. 14 – půjčka poskytnutá společníkem s.r.o.	110
Příklad č. 15 – test nízké kapitalizace	110
5.4. Daňové výhody u veřejně prospěšných poplatníků	110
5.5. Definice obchodního majetku poplatníka daně z příjmů právnických osob	112
5.6. Sazba daně	113
Příklad č. 16 – zdanění zisku obchodní společnosti	113
5.7. Zdaňovací období	113
5.8. Výpočet daně z příjmů právnických osob	114
5.9. Úprava základu daně	114
5.9.1. Položky snižující základ daně	114
5.9.2. Položky zvyšující základ daně	115
Příklad č. 17 – obchodní transakce mezi spojenými osobami	115
5.9.3. Položky neovlivňující základ daně	116
Příklad č. 18 – některé osvobozené příjmy	116
Příklad č. 19 – prodej podílu na společnosti s ručením omezeným	117
5.9.4. Odčitatelné položky	117
5.9.4.1. Odčitatelné položky od základu daně	118
5.9.4.1.1. Daňová ztráta	118
5.9.4.1.2. Výdaje vynaložené na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu	118
5.9.4.1.3. Obecné ustanovení o odpočtu na podporu odborného vzdělávání	119
Příklad č. 20 – motivační příspěvek žákům a studentům	121
5.9.4.1.4. Odpočet z titulu poskytnutí daru (bezúplatného plnění)	121

5.9.5. Specifické daňové náklady	121
Příklad č. 21 – tvorba rezervy na opravu nemovitosti	122
5.9.6. Slevy na dani	122
5.10. Základní principy zdanění veřejné obchodní společnosti	123
5.11. Základní principy zdanění společnosti s ručením omezeným .	124
5.12. Základní principy zdanění komanditní společnosti	124
5.13. Základní principy zdanění akciové společnosti	125
5.14. Zdanění evropského hospodářského zájmového sdružení.	126
5.15. Zdanění evropské společnosti	127
5.16. Zdanění evropské družstevní společnosti	127
5.17. Svěřenské fondy	128
Příklad č. 22 – porovnání daňového zatížení právnická vs. fyzická osoba	131
Příklad č. 23 – příklad optimalizace daňového základu společnosti	131
Příklad č. 24 – jedenáct tipů na daňovou optimalizaci k pohledávkám	134
6. Daňová optimalizace v mezinárodním kontextu dvojího zdanění .	137
6.1. Mezinárodní a vnitrostátní dvojí zdanění	138
6.1.1. Vnitrostátní dvojí zdanění	139
6.1.2. Mezinárodní dvojí zdanění	139
6.1.2.1. Jednostranná opatření k vyloučení mezinárodního dvojího zdanění	140
6.1.2.2. Oboustranná opatření státu	141
6.2. Příjmy rezidentů ze zdrojů v zahraničí	141
Příklad č. 25 – stálá provozovna v ČR	142
Příklad č. 26 – zdroj příjmů	142
6.3. Způsob zdanění příjmů ze zahraničí	142
Příklad č. 27 – kdy nevznikne povinnost podat daňové přiznání.	143
6.4. Stanovení základu daně ze zahraničních příjmů u stálé provozovny v zahraničí	143
6.5. Stanovení základu daně u zahraničních příjmů ze závislé činnosti ..	144
6.6. Stanovení základu daně z užívání majetku umístěného v zahraničí ..	145
Příklad č. 28 – optimalizace daňové povinnosti u fyzické osoby .	145
6.7. Opatření proti daňovým únikům – mezinárodní výměna informací .	146
6.8. Opatření proti daňovým únikům – převodní ceny	148
6.9. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění	150
6.9.1. Obecný vývoj koncepce zamezení dvojího zdanění	154
6.9.2. Mezinárodní zakotvení zákazu dvojího zdanění	155
6.9.3. Modelová smlouva Organizace spojených národů	156
6.9.4. Modelová smlouva Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.	158
6.9.5. Přehled rozdílných ustanovení mezi modelem OSN a OECD	160

6.9.7. Rozbor hlavních rozdílů modelových smluv o zamezení dvojího zdanění	161
6.9.8. Ostatní mezinárodní smlouvy o zákazu dvojího zdanění	162
6.9.9. Výklad pojmu „daňový rezident“	163
6.10. Metody zamezení dvojího zdanění	165
6.10.1. Metoda vynětí	166
Příklad č. 29 – rozdíl metody úplného vynětí a metody vynětí s výhradou progresu	167
6.10.2. Metoda započtení	167
Příklad č. 30 – metoda zápočtu	168
Příklad č. 31 – řešení dle metody vynětí	169
6.11. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a právní řád ČR	170
6.12. Výklad smluv o zamezení dvojího zdanění	172
7. Mezinárodní daňové plánování	175
7.1. Proč existují země s preferenčním daňovým režimem?	176
7.2. Definice daňového plánování	178
Příklad č. 32 - obchod s pohledávkami	178
7.3. Definice vyhýbání se daním	180
7.4. Definice obcházení daní	180
7.5. Nelegální daňové úniky	180
7.6. Definice daňového ráje	181
7.6.1. Offshore vs. onshore jurisdikce	183
7.6.1.1. Znaky offshore oblastí	184
7.6.1.1.1. Záruka anonymity	184
7.6.1.1.2. Snižování anonymity	185
7.6.1.1.3. Offshore adresa a bankovní účet	186
7.6.1.1.4. Rozdílné výhody daňových rájů	187
7.6.1.1.5. Ochrana majetku	187
7.7. Země využívané pro mezinárodní daňové plánování	188
7.7.1. Vyspělé země	188
Příklad č. 33 – přesun daňového sídla	189
7.7.2. Vyspělé země umožňující vznik daňově osvobozených subjektů	190
7.7.3. Daňové ráje karibského a pacifického typu	191
7.8. Způsob využití daňových rájů	194
7.8.1. Využití a zneužití daňových rájů	194
7.8.2. Legální využití daňových rájů	195
7.8.2.1. Registrace lodí v offshore centrech	196
7.8.2.2. Transferové ceny	196
Příklad č. 34 – Transferové ceny	197
7.8.2.3. Nezákonné využití offshore jurisdikcí – praní špinavých peněz	197
7.8.2.4. Způsoby praní nelegálních peněz	198
7.8.2.5. Boj proti praní špinavých peněz	199

Příklad č. 35 – Daňové ráje a zneužití transfer pricing	200
7.8.3. Způsoby obrany jednotlivých zemí před přeléváním zisků	200
7.9. Další důvody využití daňových oáz a offshore finančních center	205
7.9.1. Využití daňových rájů, oáz i offshore finančních center pro daňové účely	206
7.9.2. Konkrétní způsob využití „offshore“ finančních center	208
7.9.3. Přínosy podnikání prostřednictvím offshore společností	209
7.9.4. Formy společností využívaných pro mezinárodní daňovou optimalizaci	211
7.9.4.1. Rezident vs. non-rezident company	211
7.9.4.2. Nejčastější typy offshore podniků	212
7.9.4.2.1. Offshore investiční společnost	212
7.9.4.2.2. Offshore obchodní společnost	212
7.9.4.2.3. Offshore konzultační společnost	212
7.9.4.2.4. Licencované offshore společnosti	213
7.9.4.2.5. Offshore pojišťovny	213
7.9.4.2.6. Offshore banky	214
7.9.4.3. Speciální struktury	216
7.10. Metody agresivního daňového plánování	223
Příklad č. 35 – Transfer zisku do daňově výhodnější země	224
Příklad č. 36 – Odčerpání zisku prostřednictvím fakturace služeb	224
Příklad č. 37 – „Back to back transactions“	225
Příklad č. 38 – Řízené uspořádání transakcí – revoicing arrangement	225
Příklad č. 39 – Treaty shopping	225
Příklad č. 40 – Conduit company	226
Příklad č. 41 – „Stepping stone“ – systém „nášlapné kameny“	226
Příklad č. 42 – Využití offshore obchodní společnosti	227
Příklad č. 43 – fúze, odštěpení sloučením	230
SOUVISEJÍCÍ LITERATURA	235
SEZNAM SCHÉMÁT	240
SEZNAM GRAFŮ	240
SEZNAM TABULEK	240
SEZNAM PŘÍLOH	240